
Poznatky a zkušenosti ze štábního náviku teritoriálního velení

Podplukovník Vlastimil Lidický

Vhodný způsob zaměstnání pro štáb teritoriálního velení je štábní návik. V našem případě to byl jednostranný, jednostupňový štábní návik na mapách s rozmístěním složek u oddělení na pracovištích (podobných plánovaných pracovištím), a se zabezpečením nejnutnějšího spojení, které postačuje pro vnitřní součinnost na velitelství.

Návik měl tyto učební cíle:

1. Procvičit, zdokonalit a sladit jednotlivá oddělení (složky) velitelství v řešení některých dílčích otázek velení, organizace a řízení mobilizační a bojové činnosti štábů, vojsk a vojenských teritoriálních orgánů velení za složité radiální, dopravní, zdravotnické a materiální situace na teritoriu v počátečním období války.

2. Seznámit se s některými dalšími možnými úkoly (nebo s dílčími možnými úkoly k jejich zabezpečení), které musí být teritoriální velení připraveno řešit v počátečním období války. Upřesnit si možnou metodiku, získat určitou praxi, zkušenosti a návyky v práci při jejich řešení. Osvojit si účelnou metodiku rychlé orientace v množství složitých, náročných a důležitých úkolů za možné situace a účelně volit způsoby a opatření k jejich řešení, nebo splnění podle pořadí jejich naléhavosti a důležitosti.

Tyto cíle štábního náviku byly rozpracovány do učebních úkolů, které ve své podstatě znamenaly úkoly z předpokládaných plánů činnosti za mobilizace (operačních a mobilizačních plánů). Šlo v podstatě o podrobné probrání úkolů čtvrtého dne probíhající mobilizace na teritoriu.

Námět a situace na teritoriu ke stanovenému dni (začátku náviku) byl cvičicím vydán 2 dny před zahájením.

Příslušníci teritoriálního velení proto přistupovali k vlastnímu náviku s ujasněnou celkovou operační, radiální, materiální, technickou a zdravotnickou situací na teritoriu k ranním hodinám čtvrtého dne mobilizace. Po zaujetí pracovišť, kontrolě a hlášení pohotovosti k zahájení náviku, byl cvičicímu náčelníkovi operačního oddělení vydán rozkaz ministra NO a podle časového plánu rozehrávány některé další jaderné údery a situace na teritoriu.

Zde se nám potvrdilo, že řídicí a koordinační činnost operačního oddělení nesmí být zanedbána ani v období, kdy hlavním úkolem teritoriálního velení bude zabezpečení, řízení a uskutečnění mobilizace. To v praxi znamená neopomíjet v žádném druhu činnosti hlavní cíle a úkoly teritoriálního velení. Proto veškerá činnost teritoriálního velení a podřízených orgánů velení musí být zaměřena k operačním cílům, jako

- včasnému dodání mobilizovaných vojsk polnímu velení;
- k udržení pořádku, plánovitosti a plynulosti v plnění všech úkolů teritoria (především v dopravě, spojích, ochraně a obraně teritoria);
- zabezpečení výhodných podmínek a vytváření dalších předpokladů k úspěšnému pokračování ve válce.

Začátek štábního nácviu byl tedy položen do doby, kdy hlavní, tj. podstatná část mobilizačních úkolů teritoria byla již splněna a zbývalo dokončit mobilizaci u některých svazků, útvarů, týlových a teritoriálních zařízení. Šlo v podstatě o vojska a zařízení s delší dobou mobilizační pohotovosti, nebo taková, u kterých byla plynulost průběhu mobilizace hrubě narušena působením nepřítele a došlo ke značným časovým ztrátám. Zde muselo sehrát rozhodující úlohu okamžité přijetí takových opatření, která umožnila další pokračování v plnění úkolu.

Tato opatření směřovala k těmto cílům: vojska a zařízení musela být ihned vyvedena do nezamořených prostorů, nebo prostorů s malou úrovní radiace, orgány řízení mobilizace musely změnit pracoviště, musela být přijata opatření ke zjištění stupně ozáření u nastupujících záloh, očištění osob a dezaktivaci techniky, omezení nástupu zamořených záloh z postižených míst apod. Návrhy na řešení takových situací po projednání ve vojenské radě byly ihned rozpracovány v rozkazech, nařízeních a informacích a vydány podřízeným.

Obdobným způsobem byly v součinnosti se všemi zainteresovanými odděleními vyřešeny i jiné úkoly (např. obnova přerušovaných dopravních směrů, obnova spojení apod.).

Otázky vzájemné součinnosti uvnitř vlastního velitelství, směrem k podřízeným, k nadřízenému a k mimoarmádním orgánům (KO, CO, orgány strany apod.) zde sehrály rozhodující úlohu. Veškeré požadavky a informace na ústřední orgány řízení života teritoria byly přenášeny trvale vyčleněnými styčnými skupinami, které byly odeslány na jejich místa velení se zahájením plnění válečných úkolů teritoria. V praxi zde došlo k potvrzení, že pro úplné a účinné vyřešení otázek zabezpečení úkolů je bezpodmínečně nutná *včasnost všech součinnostních opatření*. Jedním z prvků praktického uplatnění zásad součinnosti, zabezpečení informovanosti, znalosti problémů a pomoci v plnění úkolů podřízených je též *účinná a nepřetržitá kontrolní činnost* nadřízeného směrem k podřízeným. Organizace veškeré kontrolní činnosti musí najít svůj výraz v reálném plánu kontrolní činnosti. Přísná organizovanost života a práce vyžaduje účelné sladění všech opatření, směřujících ke splnění úkolů. Pokrytí kontrolních a součinnostních opatření pracovníky velení klade požadavky na znalost problematiky práce všech oddělení (složek), jejich hlavních úkolů, stupně odbornosti a znalosti, s jakými jsou schopny otázky dořešit. Je především potřebné sladit jednotlivá opatření co do času, potřeb a místa úkolů a určit pro ně kádry s odpovídajícím materiálním zabezpečením. Ukázalo se vhodné, aby některé úkoly kontrolovali členové Vojenské rady, náčelníci oddělení, nebo jejich zástupci, jiné (podle povahy a rozsahu úkolů) opět malé kontrolní skupiny různého odborného složení. Při stanovování cílů a úkolů pro kontrolní činnost je třeba dbát toho, aby postihovala zásadní články a úkoly teritoria k určitému údobí.

Celkový plán kontrolní činnosti teritoriálního velení zpracovává operační oddělení v součinnosti s druhy vojsk, týlem a ostatními materiálními složkami velení.

Zde by bylo vhodné předurčit určitý počet osob (odpovědných funkcionářů, nebo příslušníků orgánu velení) do příslušných součinnostních, styčných nebo kontrolních skupin již v míru. Tato objektivní potřeba by měla mít odraz i v početních stavech (tabulkách) příslušných oddělení teritoriálního velení. Jde o to, aby v každé takové skupině byl alespoň jeden z kádrových (mírových) příslušníků velitelství, který dobře zná podmínky a úkoly a je pro výkon předurčené funkce cvičen. Ten může plnit funkci velitele styčné (kontrolní) skupiny. Ostatní příslušníci skupin mohou být i záložní důstojníci, kteří mají teoretické a praktické znalosti, jsou samostatní v práci, iniciativní a mají odpovědný přístup k řešení úkolů.

Komplexnost štábního nácviku spočívala ve všestrannosti jeho zaměření. Toho bylo dosaženo tím, že pozornost řídicích orgánů nebyla zaměřena jen na hlavní oddělení a složky velení. Naopak dílčími úlohami byla úkolována i ta oddělení (složky) nebo orgány, které se podílí na zabezpečovacích opatřeních jak u podřízených, tak i u vlastního velitelství. Pro názornost uvedu několik příkladů:

1. V průběhu štábního nácviku byl rozehrán předpad jedné z krajských vojenských správ na polním místě velení diverzní skupinou nepřítele. Při boji kromě jiného došlo ke ztrátě hovorové tabulky u operačního dozorcího (OD) KVS. Mimo úkoly, vyplývající z kompetence operačního a organizačně mobilizačního oddělení, muselo i 6. oddělení řešit otázky zrušení starého a zavedení nového způsobu utajeného předávání zpráv mezi teritoriálním velením a podřízenými;

2. Rozmístění velitelství na pracovištích, které se podobaly plánovaným, poskytovalo možnost prověřit bojové zabezpečení vlastního štábu. Šlo v podstatě o úkoly správce štábu a náčelníka AHO, řešení a rozmístění jednotlivých prvků ochrany a obrany vlastního velitelství (stráží, hlídek, zbraní na palebných stanovištích, maskování, vyhlásování varovných a poplachových signálů, zabezpečení stravování, které tento musel vyřešit v součinnosti s operačním oddělením a OD cvičícího velení);

3. Obdobné dílčí úkoly byly procvičovány i s operačním dozorcím velení, s náčelníkem spojovacího uzlu a s jinými (materiálními) hospodáři velitelství.

K rychlé a přesné informaci celého velení bylo výhodné:

— dispečinkové napojení všech pracovišť a prostorů (shromažďovacího sálu) k vyhlásování organizačních pokynů, všeobecných zpráv, informací, varovných a poplachových signálů na pracoviště operačního dozorcího, s možností vstupu a vyhlásování signálů i z aktivované hlásky;

— dispečinkové napojení všech pracovišť náčelníků hlavních oddělení (složek) a operačního dozorcího velení na pracovní náčelníka štábu a na pracoviště informační skupiny operačního oddělení k rychlým informacím o situaci, úkolech, potřebách, nebo k rychlé součinnosti.

Tím bylo dosaženo rychlé informovanosti celého velení a dosáhlo se značného zrychlení v řešení některých dílčích součinnostních otázek mezi odděleními (složkami) velení.

Dále byla vhodná částečná *koncentrace veškerých důležitých zpráv* o situaci od podřízených u informační skupiny operačního oddělení. Velmi výhodným se ukázalo vedení jednotného, celkového přehledu o situaci na teritoriu. Tento záznam si pravidelně doplňovala všechna oddělení (složky). To mělo kladný význam pro zrychlení práce při zpracování souhrnných hlášení vzhledem k úplnosti, poslušnosti a konkrétnosti zpráv a situaci a při koordinaci všech opatření k řešeným úkolům. Vedením přehledu byli pověřeni dva příslušníci informační skupiny operačního oddělení (zabezpečení směrnosti).

Rovněž umístění chemického oddělení a radiační skupiny (RSO) v blízkosti operačního oddělení a možnost přímého propojení SRO (cestou informační skupiny operačního oddělení) na dispečink bylo vhodné, neboť tím byla zabezpečena rychlá, všestranná informovanost hlavních (rozhodujících) oddělení o radiační situaci na teritoriu a úderech nepřítele.

Spojení při štábním nácviku teritoriálního velení jsme organizovali v nejnужnějším rozsahu. Šlo v podstatě o vnitřní spojení jednotlivých prvků (oddělení, složek, orgánů) teritoriálního velení. Cílem nácviku bylo též vydání úkolů podřízeným (KVS, útvarům, ústavům a zařízením na teritoriu). Tyto orgány zastupovalo ředitelství nácviku. Úkolem cvičících byly rozkazy a nařízení předat podřízeným pomocí pojítek a pomůcek utajeného velení. V našem případě tíha spojení spočívala pouze na linkovém spojení (rádiové spojení nemohlo být aktivováno) a proto bylo cvičícím uloženo předat zpracované rozkazy a nařízení podřízeným pomocí zpracovaných signálních a hovorových tabulek. Tím byla přezkoušena vhodnost, obsažnost a zaměření těchto pomůcek utajeného velení. Samotný nácvik v tomto směru ukázal, že v obsahu a stylizaci výrazů jsou zapotřebí úpravy ve skutečných a již vydaných hovorových a signálních tabulkách, zvláště v případech, kdy šlo o delší, složitá a mnohostranná nařízení.

Dobrych výsledků a zkušeností bylo dosaženo na úseku práce *oddělení bojové a politické přípravy*. Zde se ukázala vhodnost účelně vedené pracovní mapy oddělení, na které náčelník se svými podřízenými řešil otázky reálného vytížení stávajících a vybudovaných výcvikových prostorů a zařízení nově doplněnými (nebo zřízenými) štáby a vojsky podle jejich dislokace na teritoriu. Na mapě bylo přehledně vedeno i případné zaměření jednotlivých výcvikových prostorů a zařízení. Tuto mapu, jejímž obsahem byl jen hrubý, orientační přehled o rozmístění jednotlivých výcvikových zařízení s udáním kapacity, doplňovaly detailní plány jednotlivých výcvikových prostorů a zařízení se všemi údaji, nutnými k řešení (kapacita jednotlivých druhů zařízení v prostoru, směry paleb na jednotlivých střelnicích, možnosti dočasného ubytování vojsk, údaje o spojení, materiálním zabezpečení apod.). Další dobrou pomůckou byly zpracované a zpřesněné plány zkráceného výcviku a bojového stmelení nově postavených štábů a útvarů (jednotek) po družích štábů a vojsk.

Obdobným způsobem (vedením účelově upravených pracovních map) řešila i ostatní oddělení otázku přehlednosti o stávajících možnostech a úkolech. Např. *kádrové oddělení* vedlo na mapě přehledně možnosti čerpání velitelských a odborných kádrů ze zálohy k doplnění štábů a všech orgánů velení a řízení na teritoriu. V číselném přehledu vedlo počet úbytků (ztrát) a rozmístění jednotlivých odborností podle zařazení ve štábech a vojscích, nebo v záloze.

Do určité míry se novými prvky vyznačovala i *práce ubytovací skupiny*. Zde bylo nutno urychleně a rozhodně přijmout závěry pro postavení některých investičních úkolů a odčerpání sil, prostředků a stavebně ubytovacího materiálu z akcí, které pro plnění úkolů teritoria ve válce nejsou potřebné. Naopak zesílit stavebně ubytovací zabezpečení, všestranné zajištění a řídicí vliv teritoriálního velení cestou podřízených u těch stávajících, nebo nově zahájených stavebních akcí (investic), které jsou pro současné a další úkoly teritoria důležité, nebo rozhodující. I když z řízení, konkrétní činnosti a úkolů této skupiny jsou dosud poměrně menší zkušenosti, ukázal průběh štábního nácviku, že kromě jiných bude práce skupiny spočívat v řešení především těchto úkolů:

- v účinném a součinnostním řízení stavebně ubytovacích opatření na teritoriu a v jejich materiálním zabezpečení;

- v rychlé reakci na úder nepřitele hlavně v otázce přísunu materiálu všeho druhu k likvidaci následků napadení a opravám objektů a zařízení, důležitých pro úkoly teritoria (polní lůžka, krytina, tabulové sklo, stavební hmoty apod.);

- ve sledování a vyhodnocování harmonogramu plnění všech stavebně ubytovacích akcí;

- ve stavebně ubytovacím zabezpečení uskutečňovaného manévru (redislokace aj.) silami a prostředky teritoria;

- v budování a vybavení výcvikových a školských, trvalých i dočasných zařízení (objektů) pro výcvik a přípravu štábů a vojsk na teritoriu (výcvikové prostory, střelnice všeho druhu, auto a tankodromy, účelové učebny apod.);

- v zajišťování ubytovacích potřeb vojsk dočasně i trvale rozmístěných na teritoriu (v prostorech rozptýlení, soustředění);

- v přímém řízení prací a budování obranných a ochranných objektů pro štáby, vojska a orgány velení na teritoriu;

- v evidenci, vedení přehledu o úkolech, materiálu, objektech a zařízeních na teritoriu, v informační činnosti o plnění úloh apod.

Tyto úkoly plní stavebně ubytovací skupina v úzké součinnosti s jednotlivými odděleními velení (hlavně operačním oddělením, OBP a týlem) s podřízenými, nadřízenými a součinnostními orgány občanské a státní správy. Těžiště práce celého cvičícího velitelství spočívalo v *řídicí a organizační práci operačního oddělení*. Zde se plně potvrdila platnost zásady, že operační oddělení v teritoriálním velení musí svým koordinačním úsilím a sladováním činnosti jednotlivých oddělení (složek) stát v čele všech úkolů velení. Aby tyto úkoly mohlo operační oddělení splnit do důsledků, musí být zabezpečena především jeho *všestranná a úplná informovanost*.

Toho dosáhlo přesným vedením *pracovní mapy a jednotného přehledu zpráv o situaci na teritoriu*. Na pracovní mapu měřítka 1 : 200 000 byly postupně zanášeny údaje a činnost, rozehrávaná skupinou řízení štábního nácviku, jakož i opatření, úkoly a činnost všech prvků teritoria na základě přijatých řešení a rozhodnutí. Práci řídil osobně náčelník informační skupiny operačního oddělení a při řešení jednotlivých situací a úloh povolával příslušné funkcionáře oddělení, kteří měli v povinnostech udržovat součinnost s operačním oddělením,

zakreslovat do mapy a zapisovat důležité zprávy o situaci do celkového přehledu zpráv. Zvláštní pečlivost byla věnována vyhodnocení radiální situace na teritoriu a přesnému zákresu úderů jaderných zbraní nepřítele. Takto vedená pracovní mapa, opatřená kódem pro utajený styk s nadřízeným a podřízenými, se při řešení závažných otázek a úkolů umísťovala na shromažďovací místnosti štábu, kde jednotliví náčelníci oddělení (složek) přednášeli svá řešení a rozpracovávali reálné a zdůvodněné podklady pro jednání a přijetí rozhodnutí ve vojenské radě teritoriálního velení.

Vedení a zpracovávání různých jiných map (hlavně výkazových) je zbytečnou přítěží pro každé oddělení a není ani odůvodněno potřebou. Přesná a hlavně přehledná pracovní mapa, vedená s dobrou štábní kulturou, se zákresy řešení velitele v klíčových opatřeních se po dokončení zákresu, nebo při zavedení nové pracovní mapy komisionálně uzavírá a přikládá k válečnému deníku jako jedna z příloh. Pro souhrnná hlášení nadřízenému, pokud se k nim dává grafické vyjádření poslední situace, nebo situace k určitému řešení, postačí překreslení těchto situací na oleát, což je vlastně práci přidělených kresličů za řízení některého příslušníka informační skupiny operačního oddělení.

Z některých rozehraných situací vyplynuly určité zkušenosti a názory na činnost a práci *vojenské rady teritoriálního velení*. V první řadě se pracovní jednání vojenské rady nebude vyznačovat takovou pravidelností jako za mírového stavu. Bude poznamenána průběhem složité a rychle se měnící celkové situace na teritoriu a úkoly nadřízeného. Obsahem jednání vojenské rady tedy budou zásadní otázky velení a zabezpečení hlavních, rozhodujících úkolů teritoria. Včasnost řešení a přijetí odpovídajících opatření jsou jednou ze základních podmínek. Proto i jednání vojenské rady teritoriálního velení budou častější, ale kratší a stručnější, což do určité míry závisí i na reálnosti, komplexnosti a úplnosti podkladů k jednání vojenské rady, zpracovaných jednotlivými odděleními velení. Přes určitou nepravidelnost jednání nesmí systém a obsah její práce postrádat plánovitost a perspektivnost. Plán práce, zpracováván tajemníkem rady, bude proto častěji zpřesňován co do úkolů, času a obsahu jednání. Nebude proto rozpracováván podrobně na údobí delší než jeden měsíc. Závěry a úkoly vojenské rady jsou pak jako rozkaz velitele teritoria ihned předávány ke splnění jednotlivým oddělením, nebo podřízeným orgánům. I při zabezpečení stále součinnosti s hlavními (vedoucími) činiteli státních a stranických orgánů mají členové vojenské rady osobní podíl a účast.

* * *

Dále se zmíním o metodice a některých organizačních zvláštnostech řízení štábního nácviku.

Do skupiny pro řízení štábního nácviku byli zařazeni zpracovatelé a orgány materiálně organizačního zabezpečení. Nácvik řídil náčelník štábu, který současně v průběhu nácviku vystupoval ve své funkci. Pro řízení nácviku byla zpracována velitelem schválena metodická rukověť s organizačními opatřeními, která ve svém obsahu shrnovala údaje a opatření k průběhu nácviku. Jejím obsahem bylo:

— základní údaje pro uskutečnění štábního nácviku (místo a doba konání, určení skupiny pro řízení apod.),

- učební cíle a učební úkoly štábního nácviku;
- organizační údaje (způsob zaujetí místa velení, údaje pro přesun velitelství, pro rozmístění, spojení, materiální a ostatní prvky zabezpečení);
- jmenný seznam cvičících podle funkcí v jednotlivých odděleních (složkách) velení;
- plán rozmístění pracovišť, jejich vybavení a systém vnitřního spojení a nutné údaje pro provoz na pojítkách;
- vlastní metodiku práce skupiny řízení a časový přehled rozehry jednotlivých situací, jaderných úderů nepřítele a dobu výdeje připravených dílčích rozkazů, informací a hlášení (druhopisy těchto dílčích rozkazů, informací a hlášení byly v příloze zpracované metodiky);
- možné obsahové otázky informačních zpráv jednotlivých náčelníků oddělení a zpracovaných hlavních dokumentů s uvedenými poznámkami, kterým otázkám, bodům a závěrům je třeba věnovat zvláštní pozornost;
- obsahové otázky (téze), které zpracovat do zpracovaného rozboru štábního nácviku;
- závěr řídicího nácviku s pokyny pro organizaci návratu cvičících do mírové posádky.

Organizační směrnice pro zahájení štábního nácviku byly potom zveřejněny ve vnitřním rozkaze a v dílčích nařízeních byly vydány velitelům provozních a zabezpečovacích jednotek velitelství.

Pro cvičící byl vydán plán vnitřního spojení a telefonní seznam.

Štábní nácvik trval dva dny. Během nácviku byla procvičena situace jednoho dne na teritoriu za branné pohotovosti státu (M-4). To mělo své přednosti v možnostech dokonalého rozboru jednotlivých úkolů a situací a zpracování závěrů. Takový způsob a časové rozpětí bylo voleno v soulase s cíli štábního nácviku a sledovalo kromě seznámení cvičících s možnými úkoly a situacemi, též naučit je vhodné metodě získat návyky a zkušenosti při jejich rozboru a plnění.

Situace (jaderné údery nepřítele, úkoly nadřízeného, hlášení podřízených a informace součinnostních orgánů) proběhly podle plánu rozehry cestou různých oddělení a orgánů ve velení. Sledovali jsme cíl procvičit a zdokonalit všechna oddělení v praktickém uskutečnění vnitřní součinnosti a vzájemné informovanosti ve štábu.

Informační zprávy náčelníků oddělení probíhaly oba dny odpoledne přímo na pracovištích za přítomnosti všech příslušníků oddělení a byly zaměřeny na řešení rozehrávané situace, plnění uložených úkolů, organizační a metodické otázky, řešení prvků součinnosti a všestranného zabezpečení úloh. Předem promyšlená možná obsahovost jednotlivých zpráv umožňovala orientovat náčelníky oddělení na hlavní opatření a účelné způsoby řešení. Zároveň bylo vyhodnocováno vedení pracovních map a ostatních pomůcek oddělení. Řídicí nácviku jinak do práce oddělení nezasahoval.

Druhého dne odpoledne byly hlavní informační zprávy na shromažďovacím sále a vzhledem k učebním cílům byli na nich přítomni všichni příslušníci hlavních oddělení velení, druhů vojsk a týlu.

Tyto zprávy byly zaměřeny k řešení hlavních procvičovaných úkolů a to :

- k přesnému vyhodnocení radiální situace a přijetí opatření k likvidaci následků napadení na jednotlivých stupních velení ;
- k zabezpečení dopravy na teritoriu a zabezpečení přesunů vojsk, především hlubokých operačních záloh, spolu s opatřeními pro rychlou obnovu sjízdnosti dočasně přerušovaných železničních směrů a silnic (kromě jiného též organizace a zřízení dočasného překládkového prostoru na teritoriu) ;
- k urychlení zmobilizování těch svazků, útvarů, polních i teritoriálních útavů a zařízení, které k době rozehrávané situace ještě nedosáhly pohotovosti ;
- k volbě a přijetí kádrových opatření, hlavně u nově zřizovaných štábů ;
- k problémům vycvičenosti a stmelenosti štábů a útvarů, hlavně doplňovaných nebo nově zřízených ;
- k zabezpečení pevného velení a nepřetržitého spojení v celém systému velení na teritoriu ;
- k materiálnímu, zdravotnickému a technickému zabezpečení všech úkolů.

Na závěr přednesl cvičící náčelník operačního oddělení souhrnnou zprávu velitele k rozehrané situaci na teritoriu. Řídící nácviku zhodnotil stručně úsilí a výsledky práce cvičících a ukončil nácvik.

Stále se zvyšující požadavky na připravenost orgánů velení na teritoriu a potřeby teoreticky i prakticky zvládnout metodu a řešení složitých úkolů vyžadují, abychom věnovali studiu a rozvoji teritoriální problematiky daleko větší pozornost. Je pochopitelné, že mají-li otázky teritoriální tematiky své určité zvláštnosti oproti polní přípravě štábů a vojsk, pak se tato skutečnost odrazí i ve formách a metodách jejich přípravy.

Jednu z vyhovujících metod přípravy štábů jsem chtěl ukázat v tomto článku.